

Sygn. akt IV U 81/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Maja Snopeczyńska

Protokolant : Agnieszka Ząbkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2019 roku w Ś.

sprawy z odwołania **M. G.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

w sprawie (...)

i w sprawie (...)

o zwrot zasiłku opiekuńczego

zmienia zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w sprawie (...) z dnia 10.01.2019 roku w ten sposób, iż stwierdza, że pobrany zasiłek opiekuńczy opisany w decyzjach nie stanowi nienależnie pobranego świadczenia i ustala brak obowiązku zwrotu pobranych zasiłków opiekuńczych z odsetkami opisanych w tych decyzjach.

UZASADNIENIE

Powódka M. G. wniosła odwołanie od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 10 stycznia 2019 roku, odmawiających jej prawa do zasiłku opiekuńczego w dniach 23 grudnia 2016 r., 25 sierpnia 2017 roku i 29 września 2017 roku.

W uzasadnieniu powódka podniosła, że w dniu 23 grudnia 2016 r. jej współmałżonek przebywał na urlopie okolicznościowym poza domem, a miało to związek z finalizowaniem w P. spraw spadkowych po matce S. G., natomiast w dniach 25 sierpnia 2017 r. i 29 września 2017 r. mąż pozwanej przebywał na urlopie wypoczynkowym z uwagi na nawrót choroby alkoholowej i nie przebywał w miejscu zamieszkania M. G. i ich córki, lecz w miejscu zamieszkania swojego ojczyma Z. G..

Strona pozwana wniosła o oddalenie odwołania podnosząc, że w okresach obejmujących zaskarżone decyzje opiekę nad córką L. G. mógł sprawować ojciec P. G., bowiem korzystał wtedy z urlopów okolicznościowego i wypoczynkowego.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

W okresie od 19 grudnia 2016 roku do 26 grudnia 2016 roku powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim z powodu konieczności sprawowania opieki nad chorym dzieckiem.

Mąż powódki P. G. otrzymał w dniu 23 grudnia 2016 r. jednodniowy urlop okolicznościowy i w godzinach porannych wyjechał wraz z ojczymem Z. G. do P. gdzie finalizował sprawy spadkowe po swojej matce S. G. i dokonywał ustaleń z pozostałymi spadkobiercami, a w dniu 27 grudnia 2016 r. uczestniczył w czynnościach przed Notariuszem w celu sporządzenia aktu dziedziczenia.

Decyzją z dnia 10 stycznia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. zobowiązał M. G. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku opiekuńczego wraz z odsetkami w łącznej kwocie brutto 46,70 zł.

Dowód:

- akta ZUS – w załączeniu.
- akt poświadczenia dziedziczenia – k. 7-9
- zeznania powódki – e protokół z dnia 30.04.2019r. k. 22-22 v.;

W okresach od 16 sierpnia 2017 roku do 26 sierpnia 2017 roku i od 27 września 2017 roku do 30 września 2017 roku powódka przebywała na zwolnieniach lekarskich z powodu konieczności sprawowania opieki nad chorym dzieckiem.

Mąż powódki P. G. w dniu 25 sierpnia 2017 roku oraz w dniu 29 września 2017 roku otrzymał jednodniowe urlopy wypoczynkowe, które z powodu spożytego alkoholu i związanej z tym choroby alkoholowej, w całości spędził w mieszkaniu swojego ojczyma Z. G..

P. G. w marcu 2017 r. rozpoczął terapię antyalkoholową w (...) w K..

Decyzją z dnia 10 stycznia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. zobowiązał M. G. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku opiekuńczego wraz z odsetkami w łącznej kwocie brutto 450,34 zł.

Dowód:

- akta ZUS – w załączeniu
- zaświadczenie lekarskie – k. 12
- oświadczenie Z. G. – k. 13.
- zeznania powódki – e protokół z dnia 30.04.2019r. k. 22-22 v.;

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie powódki zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 ze zmianami) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Zgodnie zaś z art. 84 ust 2 powyżej cytowanej ustawy za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważane są:

- 1) świadczenia, które zostały wypłacone pomimo zaistnienia okoliczności powodujących:
- a) ustanie prawa do świadczeń,

b) wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części,

jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Przepis ten, ustanawiając obowiązek zwrotu świadczenia przez osobę, która pobrała nienależne świadczenie, wskazuje istotną cechę nienależnie pobranego świadczenia w ujęciu u.s.u.s, tj. świadomość (złą wiarę) osoby pobierającej świadczenie co do nieprzysługiwania tego świadczenia w całości lub w części od początku albo w następstwie później zaszłych zdarzeń.

Zgodnie natomiast z przepisem art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity – Dz. U. z 2014 roku, poz. 159) świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121, z późn. zm.), zwanym dalej "ubezpieczonymi".

Zasiłek opiekuńczy przysługuje ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem w wieku do ukończenia 14 lat (art. 32 ust. 1 pkt 2 cyt. ustawy).

Zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli poza ubezpieczonym są inni członkowie rodziny pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym, mogący zapewnić opiekę dziecku lub choremu członkowi rodziny.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że powódka w okresach od 19 grudnia 2016 roku do 26 grudnia 2016 roku, od 16 sierpnia 2017 roku do 26 sierpnia 2017 roku i od 27 września 2017 roku do 30 września 2017 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim z powodu konieczności sprawowania opieki nad chorą córką. N. jest również to, że w dniu 23 grudnia 2016 roku mąż powódki P. G. przebywał na urlopie okolicznościowym, natomiast w dniach 25 sierpnia 2017 roku i 29 września 2017 roku na urlopie wypoczynkowym.

Spór pomiędzy stronami dotyczył okoliczności, czy P. G. przebywając na opisanych urlopiach mógł sprawować opiekę w domu nad chorym dzieckiem. Analizując zebrany materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, że mąż powódki takiej możliwości sprawowania opieki nie posiadał.

W przypadku urlopu okolicznościowego z dnia 23 grudnia 2016 r. M. G. wykazała, że jej mąż tego dnia nie przebywał w domu, bowiem w celu dopełnienia formalności spadkowych po zmarłej matce, wyjechał w godzinach porannych do P., gdzie najpierw w trakcie świąt przeprowadzał rozmowy z pozostałymi spadkobiercami, a następnie przed notariuszem dokonał czynności związanych ze sporządzeniem aktu dziedziczenia. Sąd podzielił stanowisko powódki, że ojciec małoletniej był zobligowany do wyjazdu w tym terminie, bowiem formalności spadkowe związane ze sporządzaniem aktu poświadczenia dziedziczenia wymagają obecności wszystkich spadkobierców. Okoliczność ta została potwierdzona załączonym do odwołania odpisem aktu dziedziczenia z dnia 27 grudnia 2016 r. sporządzonym przez notariusza w P. oraz korespondującymi z jego zapisami zeznaniami powódki.

Również w przypadku urlopu wypoczynkowego w dniach 25 sierpnia 2017 roku i 29 września 2017 roku powódka wykazała, że jej mąż nie był zdolny w tych dniach do sprawowania opieki nad córką, bowiem z uwagi na chorobę alkoholową przebywał w domu swojego ojczyma Z. G.. Dołączone do odwołania dokumenty w postaci zaświadczenia (...) w K. oraz oświadczenia Z. G. potwierdzają, że P. G. ma problemy z nadużywaniem alkoholu, co stało się przyczyną prowadzenia terapii antyalkoholowej. Przyznać należy rację powódce, że w celu zniwelowania efektów nawrotu choroby alkoholowej męża najbardziej racjonalnym rozwiązaniem było przebywanie przez niego w tym

czasie w mieszkaniu ojczyma, bowiem pozostawanie w stanie upojenia alkoholowego w ramach choroby alkoholowej (alkoholizmu) nie tylko absolutnie wyklucza możliwość opieki nad dzieckiem, ale również wyklucza narażanie dziecka na obcowanie z osobą w takim stanie. Tym samym jedyną osobą, która w opisanym czasie mogła sprawować opiekę nad chorym dzieckiem była powódka.

Odnosząc się natomiast do wyrażonego w odpowiedzi na odwołanie stanowiska organu rentowego, podkreślić należy, że strona pozwana w żaden sposób nie zdołała zakwestionować powyższych ustaleń i nie przedstawiła jakiegokolwiek dowodu, który wskazywałby, że P. G. we wskazanych okresach mógł zapewnić opiekę nad chorym dzieckiem

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż mąż powódki P. G., mimo przebywania w dniach 23 grudnia 2016 roku, 25 sierpnia 2017 roku i 29 września 2017 roku na urloпах okolicznościowym i wypoczynkowym, nie mógł w tych dniach zapewnić opieki nad chorym dzieckiem, a zatem nie istniały podstawy do żądania od pozwanej zwrotu pobranego zasiłku opiekuńczego i tym samym, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję.